

Scéim Mharcála

Gaeilge(Gnáthleibhéal) – Teastas Sóisearach 2005

Cluastuiscint (100 marc)

Cuid A (37 marc)

Cainteoir 1

Ciarraí 5
Co Chiarraí 5

Kerry 0

Cainteoir 2

Gaoth Dobhair 5
(Co) D(h)ún na nGall 5

Gweedore 0
Donegal 0

Cainteoir 3

Máthair 5
Mamaí / Mam 5
A Máthair 5

Tuismitheoirí 0
M ‘athair 0

Scoil Chónaithe 1
In Eirinn 1
Eire 1
Scoil nó cónaithe 0

1989 1
' 89 1

Deirfiúr 6
A deirfiúr 6

Rugbaí 6

Cruicéad 6

Rugby 0
Cruikéad 0

Ros na Rún 6

Sobalchlár 0

Eibhlín Nic Pháidín 2
Eibhlín 2
Nic Pháidín 2
Eilín / Evelín 2

Eileen / Evelyn 0
Páidín / Nick P(h)áidín 0

Comhairle i dtaobh Cuid B, C agus D:

1. I gceisteanna a bhfuil pictiúr nó litir le roghnú mar fhreagra iontu ní féidir ach **pictiúr nó litir amháin a roghnú** i ngach cás.
2. Glac le tic in aice, nó ciorcal timpeall, na litreach i C.1 nó C.2 má tá an litir cheart roghnaithe

Cuid B (21 marc)

Fógra 1

- 1 Pictiúr (b) 4
2 (c) 3

Fógra 2

- 1 Pictiúr (d) 4
2 Duaiseanna 3
Duais 3

Fógra 3

- 1 Pictiúr (c) 4
2 (b) 3

Cuid C (21 marc)

Comhrá 1

- 1 Pictiúr (a) 4
2 (d) 3

Comhrá 2

- 1 Pictiúr (b) 4
2 (c) 3

Comhrá 3

- 1 Pictiúr (d) 4
2 (d) 3

Cuid D (21marc)

Píosa 1

- 1 Pictiúr (c) 4
2 (b) 3

Píosa 2

- 1 Pictiúr (a) 4
2 **Pictiúr nó léaráidí** 3

Píosa 3

- 1 Pictiúr (b) 4
2 (a) 3

Faoi Rún

Scéim Mharcála

Gaeilge (Gnáthleibhéal) – An Teastas Sóisearach 2005

Roinn 1 – Léamhthuiscint (110 marc)

C.1 20 marc (10 x 2 = 20)

1-F   2-J   3-B   4-E   5-A   6-H   7- C   8- I   9-D   10-G

C.2 30 marc.   Freagair do rogha dhá cheann de (a), (b), (c)

Treoir: 0 ar aon fhreagra in (a), (b), (c) má tá iomarcaíocht mí-cheart iontu.

Fógra (a)

- (i) Aon **dá cheann** de na rudaí seo leanas   **3+2**   **5**
- Ná tiomáin róthapaidh
  - Cath crios suíocháin sábhála
  - Ná hól alcól
  - Tóg sos má bhíonn tú tuirseach
  - Bí cúramach má bhíonn sioc nó leac oighir ar na bóithre
  - Tabhair aire ar na bóithre

**Glac le abairtí iomlána
Glac le freagra nadúrtha a thugann an t-eolas**

- (ii) **Ceann amháin** de na rudaí seo leanas **5**
- Stop, féach agus éist
  - Téigh trasna ag soilse tráchta nó soilse coisithe más féidir
  - Ná siúl trasna idir carranna páirceáilte
  - **Soilse** -----riachtanach
- Ach**
- Soilse tráchta **nó** soilse coisithe **nó** carranna páirceáilte **0**
- Caith éadaí geala **nó** Má tá cosán ann úsáid é **0**
- (iii) - Clogad **5**
- Caith clogad i gcónaí **5**

❖ **0 ar aon fhreagra a bhfuil iomarcaíocht mhí-cheart ann i mír (i),(ii),(iii) thuas.**

Fógra (b)

- (i)
- Luan-Satharn **nó** Luan go Satharn **nó** Luan Satharn **5**
  - Luan – Satharn ó 10.00 a. m . go dtí 5 p.m. **5**

Ach

Luan agus Satharn **2 mharc**

(ii)

Aon cheann de na rudaí seo a leanas:

- Do chuid pictiúr a thaispeáint go poiblí **5**
- Labhairt le healaíontóirí cáiliúla **5**
- Treoir agus cabhair a fháil uathu **5**
- Caint faoi na leabhair atá léite agat **5**
- Éisteacht le tuairimí léitheorí / scríbhneoirí **5**

(9 Bealtaine 2005) -Taispeántas ealaíne do dhaoine óga idir 7 agus 10 mbliana d’aois **0**

Suim agat san ealaín ? Má tá beidh seans agat **0**

Ach

An dá line thuas + Do chuid pictiúr a thaispeáint go poiblí	5
+ Labhairt le healaíontóirí cáiliúla	5
+ Treoir agus cabhair a fháil uathu	5

(iii)

- Céiliúradh Scríbhneoirí agus Léitheoirí	5
- Céiliúradh Scríbhneoirí	5
- Céiliúradh Léitheoirí	5
- 11 Meitheamh2005-Céiliúradh Scríbhneoirí agus Léitheoirí + rud chiallmhar	5 mharc
- 11 Meitheamh.....Léitheoirí ar lár ach rud eile ón liosta laistíos de	0

Ach Céiliúradh 0

Fógra (c)

(i) - Ar an talamh	5
Is mo mhála ar an talamh	5
(ii) - Ag ithe briosca	5
Is leaid amháin ag ithe briosca	5
(iii) - Dhá mhí	5
- Beidh saoire a'inn go ceann dhá mhí	5
- Beidh dhá mhí	5
- Beidh dhá mhí + níl mise i mo rang	5
Aon líne filíochta breise le freagra ar bith	ná bronn marc

C.3**60 marc****Freagair (a) agus (b)****(a)**

(i) - Is long paisinéirí í le fada anois	6
- Ba long iompair í i dtosach ach is long paisinéirí í le fada anois	6
- Long paisinéirí nó paisinéirí	6

(ii)- Seacht milliún duine dhéag	6
- Thug seacht milliún duine dhéag as ceithre thír is nócha cuairt uirthi	6
- On mbliain 1978 thug seacht .....cuairt uirthi	6
- Glac le figiúirí nó le 17m	6

Ach seacht milliún 0

(iii)	-	Priosúin nó Ospidéal nó Scoileanna	6
	-	Nuair a bhíonn said i bport ar bith tugann said cuairt.....scoileanna	6
	-	Tá an criú sásta an obair.....ospidéal agus scoileanna	0
(iv)	-	Mí na Bealtaine	6
	-	Bealtaine	6
	-	I Mí na Bealtaine anuraidh	6
	-	I Mí na Bealtaine anuraidh bhí an M V .....Átha Cliath	6
	-	Anuraidh	6
(v)	-	Focus Ireland	6
	-	Tugadh 20% den airgead .....Focus Ireland	6
	-	Tugadh 20% den airgead.....áit bhuan chónaithe acu	6

Treoir: Aon iomarcaíocht mhícheart sa bhreis sna freagraí ó (i) – (v) “0” a bhronnadh

(b)

(i)	-	In Éirinn	6
	-	Chaith Pierce Brosnan.....a óige in Eirinn	6
	-	Bhí sé ina chónaí in Eirinn	6
	-	Bhí sé ina chónaí lena.....aon bhliain déag d’aois	6
(ii)	-	Banaltra	6
	-	Ansin chuaigh sé chun cónaí.....mar bhanaltra i Sasana	3
(iii)	-	Ionad Dramaíochta i Londain (3 + 3)	6
	-	Rinne sé traenáil ansin mar aisteoir.....i Londain	6
	-	Londain nó Ionad Drámaíochta 3 mharc mar aisteoir i Londain	3
	-	Thosaigh sé ag obair ar chúl stáitse i Londain 0 marc San ionad	0
(iv)	-	Ni raibh go leor daoine ag féachaint air	6
	-	Toisc nach raibh go leor daoine ag féachaint air	6
	-	Ach tar éis trí nó ceithre.....ag féachaint air	6
	-	Nach raibh go leor daoine ag féachaint air	6
(v)	-	Goldeneye	6
	-	Scannán Goldeneye	6
	-	Fuair sé an ról mar 007 sa scannán Goldeneye	6
	-	Fuair sé an ról...thuill an scannán.....réalta mór anois é gan dabht !	6
	-	Ach deich mbliana tar éis deireadh.....scannán Goldeneye	3
	-	Ach deich mbliana tar éis.....ina realta mór gan aon dabht !	3

Faoi Rún

Scéim Mharcála

Gaeilge (Gnáthleibhéal) – An Teastas Sóisrearach 2005

Roinn 2

Scríobh na Teanga (110 marc)

C 1

25 marc

Freagair (a) nó (b)

(a) **Cárta Poist**

Eolas: 10 marc (5 phointe x 2)

Gaeilge: 15 marc (Blocmharcáil)

Glac le

háit ar bith in Eirinn

- P 1 Shroich tú an áit am ar bith
P 2 Rud a rinne siad
P 4 Tá tú ag fanacht áit ar bith

- Ní gá síniú ná beannú a bheith ann.
- Ní gá tagairt **don chara** glac le duine ar bith .
- ‘0’ ar eolas ‘0’ ar Ghaeilge.
- Tabhair marcanna eolais ar phointí loma.

(b) **Nóta:**

Eolas: 10 marc (5 phointe x 2)

Gaeilge: 15 marc (Blocmharcáil)

Glac le

hainm ar bith ní gá Aoife agus Colm a úsáid

- P 3 Fáth nadúrtha nach raibh tú ábalta teacht ar na tuismitheoirí

Treoracha do C.1(a) agus 1(b):

Gaeilge: Aimsirí / Forbairt/Saibhreas Foclóra/Tasc a chomhlíonadh(Cruth chárta poist/nóta á lorg)

Eolas:

‘0’ ar eolas ‘0’ ar Ghaeilge

Má tá pointe amháin clúdaithe is féidir Gaeilge a mheas

C. 2   **LITIR**   **40 marc**   **Freagair (a) nó (b)**

(a)   **Eolas: 12(4phointe x 3)**   **Foirmlí: 4**   **Gaeilge: 24**

<u>Foirmlí</u>	Seoladh`	1m		
	Dátá (glac le figiúirí)	1m		
	Beannú (ainm á lorg)	1m	A chara	O
	Síniú (ainm á lorg)	1m		

<u>Pointí</u>	P 1	Cén uair ?	am ar bith / lá ar bith
	P 2	Cúpla rud	dhá rud ag teastáil (2 + 1)
	P 3	Cathain ?	am / uair / lá ar bith
	P 4	Cén t-am ?	uair / am ar bith / lá

(b)   **Eolas: 12(4phointe x 3)**   **Foirmlí: 4**   **Gaeilge: 24**

<u>Foirmlí</u>	Seoladh	1m		
	Dáta (glac le figiúirí)	1m	A chara	0
	Beannú (ainm á lorg)	1m		
	Síniú (ainm á lorg)	1m		

<u>Pointí</u>	P 1	Conas	
	P 2	Cúpla rud	Dhá rud (2 + 1)
	P 3	Cé mhéad uair glac le - ag obair ó 9 go 6 / tosaím ag 9 agus..	
	P 4	An rud is mó is/ ní maith leat	an fáth ag teastáil

Treoracha do C. 2(a) agus 2(b):

Gaeilge: Aimsiri/Forbairt/Saibhreas Foclóra/Tasc a chomhlíonadh (Cruth litreach á lorg)

Eolas: ‘0’ ar eolas ‘0’ ar Ghaeilge.

Mura bhfuil an tasc comhlíonta 4 mharc a bhaint den mharc bronnta

C 3**45 marc****Freagair (a) nó (b)****Treoracha i gcás 3(a) agus 3(b):**

- Fad na n-alt/ndialann : 90 focal ar a laghad.
- Má tá: 45 focal scríofa marcáil Gaeilge as 18 .
30 focal scríofa marcáil Gaeilge as 12
- Má tá iarracht mhácánta déanta ag an iarrthóir cloí le hábhar an ailt/na dialainne agus m'ás féidir glacadh leis dá bharr sin go raibh ábhar an ailt/na dialainne os comhair aigne an iarrthóra agus é/í ag scríobh bronn na marcanna iomlána ar eolas.
- Gaeilge: Forbairt/Saibhreas Foclóra
- Eolas: '0' ar eolas '0' ar Ghaeilge.

(a)**Eolas: 10****Gaeilge: 35****Na hailt:**

- (i) Glac le rud / eachtra amháin a tharla san am atá thart
Má tá tú cinnte nár tharla an eachtra ag an deireadh seachtaine
Bain -5 den mharc bronnta
- (ii) Ní gá an lá ar fad a chaitheamh sa teach
- (iii) Cúntas ar- **“an aimsir “** ná glac leis (0 Eolas O Gaeilge)

(b)**Eolas: 10****Gaeilge: 35**

**5 pointe ag teastáil . Pointe eolais as gach bosca agus an cúigiú pointe as bosca ar bith .
Bosca ar lár (- 2)**

An Dialann:

Glac le beannú : mar shampla A Dhialann...
le dáta nó le síniú **ach** ní gá iad a lorg

- Pearsa mícheart (3ú) -5 den mharc bronnta
- Cruth litreach -5 den mharc bronnta

Iarrthóirí le Socruithe Speisialta

I gcás na n-iarrthóirí seo socraíodh ar athbhreithniú a dhéanamh ar an marc a bhronnadh ar Ghaeilge sa chuid sin de pháipéar ---Scríobh na Teanga ---- agus sa chuid sin amháin i gcás aon script a bheadh i ngar 8 marc nó níos lú don chéad ghrád eile .